WASHINGTON D.C.

І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку: BArcly 7-4125

РІК LXV. Ч. 238. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 11-го ГРУДНЯ 1958. 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER, 11, 1958. No. 238. VOL. LXV

СЕН. ГОМФРІ ПЕРЕДАВ ПРЕЗИДЕНТОВІ СЕКРЕТНЕ ПОСЛАННЯ ХРУЩОВА

Вашингтон. — Сен. Гюберт Гомфрі, демократ з Міннесоти і голова сенатської підкомісії для справ роззброєння, відбув у вівторок 9 грудня ц. р. 80-хвилинну конференцію з през. Айзенгавером, під час якої він поінформував Президента про свою 8-годинну розмову з першим секретарем Комуністичної партії Совєтського Союзу і прем'єром СССР Нікітою Хрущовим. В розмові із журналістами, відбутій після відвідин у Білому Домі, сен. Гомфрі заявив, що він передав през. Айзенгаверові секретне послання Хрущова, в якому заторкнені справи продукції далекосяжних ракет, як також висловлені деякі пропозиції в справі Берліну. Подробиць про зміст цього послання сен Гомфрі не виявив, стверджуючи тільки, що зміст цього послання буде евентуально опублікований після докладної перевірки поданих в ньому даних. З сенатських кіл інформують, що Хрущов мав заявити сен. Гомфрі про те, що Совєти мають уже міжконтинентальну балістичну ракету, яка пролетіла 8,694 милі і під засягом якої вони можуть тримати майже всю територію З'єдинених Держав Америки. В цьому Совєти мали б видатну перевагу над ЗДА, найвищою ракета яких — випущений дня 28 листопада ц. р. „Атляс" — пролетіла 6,325 миль. Подані в посланні ревеляції про незвичайні успіхи СССР в ділянці далекосяжних ракет і в розвитку гідрогенної зброї (Совєти мали б буцімто випродукувати вже гідрогенну бомбу із більшою вибуховою силою за всі дотеперішні американські) в Білому Домі трактують, як пропаганду, обраховану на застрашення західнього світу. Ні державний департамент, ні Пентагон досі в цій справі не висловилися. В розмові з сен. Гомфрі — відбутій підчас його відвідин сенатора в Москві — Хрущов хвалився ще, що Совєти побивають Америку не тільки в економічній ділянці, але теж і в мілітарних. Докладний зміст цієї розмови сен. Гомфрі передав не тільки Президентові, але й також державному секретаріятові.

В ШИКАГО ВІДБУЛОСЯ ВРОЧИСТЕ ВИСВЯЧЕННЯ ЄПИСКОПА УПЦ В ЗДА ПРЕОСВ. ВАРЛААМА

Фрагмент врочистого висвячення нового єпископа Української Православної Церкви, Преосв. Варлаама Соловія, в катедрі св. Володимира в Шикаго. Посередині царських воріт стоїть Митрополит УПЦ в ЗДА ВПреосв. Іоан Теодорович, біля нього архиєпископ ВПреосв. Мстислав а третій, звернений профілем, новопосвячений єп. Преосв. Варлаам Соловій.

Шикаго. (М. С.) — Місцева Українська Громада, а особливо вірні Української Православної Церкви цього великого міста пережили в днях 29 і 30-го листопада велику подію: наречення і хіротонію (рукоположення) — тоб то поставлення в єпископський чин архимандрита о. Віктора Соловія, що, прибравши ім'я Варлаама, став єпископом для українців Австралії і Нової Зеляндії. Це було теж перше свячення українського єпископа митрополитом УПЦ в ЗДА. Акт висвячення відбувся в найстаршім в Америці і найбільш репрезентативнім Соборі св. Володимира при участі всього єпископату УП Церкви у проводі з Митрополитом Іоаном Теодоровичем, усього духовенства столиці Ілліной, Індіяна а теж Мишіґену, і численних мас вірних. В цих свяченнях, повних великого і достойного церемоніялу, прийняв особисту участь Президент Української Народньої Республики — в екзилі д-р Степан Витвицький, що був гостем наших Владик і під час великого бенкету, що відбувся після свячень, виголосив головну промову. Акт наречення відбувся у суботу 29-го листопада після Всенічної Служби Божої; новонаречений єпископ Варлаам склав присягу, виголосив відповідну до величі цього акту промову, а згодом його обдарували єпископськими ризами, хрестом, митрою, жезлом і всіми іншими признаками владичого чину.

В неділю, у вщерть виповненому вірними Соборі св. Володимира, при звуках високомистецького співу катедрального хору Боли, на приготованих окремо сидіннях, засіли: Митрополит Іоан, архиєпископ Мстислав, (Ню Йорк), єпископ Дітройту Володимир, єпископ Шикаґа Генадій. Після Св. Літургії відбулося зложення обітниці і рукоположення Владики Варлаама, а згодом відправлено величаву Архиєрейську Службу Божу, з проповіддю Владики Володимира. Вручаючи жезл нововисвяченому єпископові, Митрополит Іоан виголосив повну символіки промову про покликання єпископа. Після закінчення релігійних торжеств в великій залі Собору відбувся урочистий бенкет з участю понад 400 вірних і запрошених гостей в тому числі представника Румунської Православної Церкви, що її єпископ був теж висвячений свого часу Митрополитом Української Православної Церкви в З'єдинених Державах Америки. У бенкеті взяв теж участь представник мейора м. Шикаґа і численні представники місцевих українських організацій. Під час бенкету, яким керував в характері тостмайстра декан Собору о. Федір Білецький, Митрополит Іоан і Владика Володимир виголосили промови, а зараз же після цього слово забрав Президент УНР в екзилі д-р Ст. Витвицький. Він пригадав страдницький шлях обох українських церков під московсько - комуністичною займанщиною, велику ролю церкви в житті нашого народу і змалював сильветку нововисвяченого теолога, організатора найвищого українського дер-

(Закінчення на стор. 4-ій)

На Женевській конференції про атомові досліди спорять над контролею

Женева. — На Женевській конференції над справою припинення всяких дальших атомових експериментів прийнято другу точку проєкту договору, яка стверджує конечність встановлення міжнародньої контрольно - інспекційної системи, що могла б провірювати всякі недозволені експерименти. Проте існує дуже поважна розбіжність поглядів на характер тієї контрольної системи. Сємьон Царапкін предложив від Совєтів проєкт організації такої контрольної системи. Совєти зажадали права вета кожної з трьох головних держав, репрезентованих в контрольних органах (ЗДА, Англії і СССР) та встановлять принцип, що контрольна Комісія матиме тимчасовий, а не постійний характер. Проти цих двох точок рішуче виступають Англія й ЗДА. Вони покликаються на опінію атомових фахівців, що радили в Женеві в червні ц. р., які ствердили, що трудно без дуже докладних і спеціяльних інструментів розрізнювати підземні атомні вибухи від землетрусів. Тому ЗДА й Англія вимагають, щоб контрольна Комісія мала постійний характер і щоб її члени в кожній хвилині мали повну свободу рухів на цілій ворожій території, що підлягала б контролі. Останнє засідання конференції тривало три і пів години.

ВІДКРИТО ПЕРШИЙ ПАРЛЯМЕНТ П'ЯТОЇ РЕСПУБЛІКИ ФРАНЦІЇ

Париж. — У вівторок 9-го грудня 1958 відбулось перше засідання новообраного французького парляменту, першого за 5-ої Французької Республіки з її новою конституцією і новою виборчою організацією. При появі на залі прем'єра генерала Шарля де Голя всі 546 послів парляменту встали й уладили де Голеві довгу овацію. Навіть комуністичні посли не зважилися сидіти. Єдиною точкою денного порядку того першого засідання був вибір голови парляменту. Став ним кандидат найбільшої парляментарної групи, т. зв. Унії нової Республіки, Жак Шабан-Дельма, колишній міністер оборони, один із нечисленних давніх парляментаристів з 4-ої Республіки, які ввійшли до нового парляменту. Унія нової Республіки нараховує в новому парляменті 188 членів, але докладне політичне обличчя тієї групи ще не відоме, бо вона складається з різних елементів та політично здебільша невідомих осіб, яких в'яже тільки спільне підтримування де Голя. Сам де Голь мав промовляти на тому першому засіданні парляменту, але з невідомих ближче причин в останній хвилині відмовився та від'їхав з парляменту ще перед голосуванням на парляментарного президента. Тому, що за новою конституцією ті посли, які стають міністрами, мусять зректися свого посольського мандату, не відомо, чи будьяку парляментарну ролю грати
муть дві найвидатніші постаті з теперішнього уряду де Голя: міністер інформації Жак Сустель, один із провідників руху у користь приходу де Голя до влади, та кол. прем'єр Гю Молле, провідник соціялістів.

СССР робить із „міжнародної торгівлі офензивну політичну зброю"

Ню Йорк. — Американський промисловець Джан Дж. Паверс, промовляв на зборах Т-ва Фармацевтичних Продуцентів в готелі „Валдорф-Асторія" і сказав, що ЗДА не сміють допустити до того, щоб СССР виграв ту економічну війну, яку тепер веде в кількох державах. „СССР і Комуністичний Китай роблять із міжнародної торгівлі офензивну зброю своєї закордонної політики". На думку Паверса, „ворог винайшов нову техніку і почав більшу економічну офензиву на світову скалю, а ми все ще находимося в небезпечній позиції підготовки до правдивої війни, якої взагалі може й не бути ніколи". Останні совєтські торговельні потягнення — це такі самі знаки війни, як постріли і бомби в Кіємой біля берегів Китаю. Комуністи будуть продавати свої товари нижче коштів продукції, бо це є їх зброя для викликання інфляції в демократичних державах, щоб не допустити до росту економіки у вільному світі.

Міні остерігає, що робітництво може зорганізувати свою партію

Ню Йорк. — Голова Американської Федерації Праці — Конґресу Індустріяльних Організацій Джордж Міні промовляв на зборах стейтової конвенції цієї організації і заявив, що зорганізоване робітництво зможе зорганізувати свою власну партію, якщо буде до цього змушене. „Робітництво мусить бути на стільки політичним, на скільки вони ним мусять бути, щоб здійснити свої цілі. Якщо робітництво має зробити дальший крок, щоб Америка була кращим місцем праці і життя, щоб вона була провідником демократії у світі, то мій той дальший крок зробимо", казав голова 15-мільйонової організації. Міні казав, що він часто заявляв, що зорганізоване робітництво не бажає творити свою окрему партію, але деякі люди хотіли б завернути робітництво до давніх років, і тому „робітничі сили мусітимуть почати організувати свою власну партію, і це вони зуміють добре зробити".

Індонезія проти участи СССР на азійсько-африканській конференції

Каїро. — В понеділок 8-го ц. м. у Каїро розпочалась Азійсько - африканська економічна конференція, на яку прибуло 13 делегацій з арабських країн, 16 азійських, 8 африканських і делеґація з Совєтського Союзу. На першому засіданні, голова центральної Торговельно - промислової палати в Індонезії, д-р Мохаммед Субеган зголосив протест проти приявности на з'їзді в характері повноправного члена — Совєтського Союзу. Він підкреслив, що Індонезія „визнає Совєтський Союз і втримує з ним найприязніші взаємини", але, мовляв, СССР не є ані азійською, ані африканською країною і тому запрошення його туди створює небезпечний прецедент. Організаційний Комітет відкинув внесення Індонезії, ставши на формальному ґрунті, що СССР запрошено і тому його делеґація має право до участи в з'їзді, проте цей виступ Індонезії заактуалізував проблему небезпеки комунізму для азійсько - африканських народів внаслідку економічної інфільтрації. Головою з'їзду став президент федерації єгипетського промислу Мохаммед Рущді. Совєти вислали туди делеґацію з 11-ох осіб під головуванням президента совєтської Торговельної палати Нестєрова.

У партіях нового парляменту Франції нема внутрішньої єдности

Париж. — Колишній прем'єр, міністер фінансів в уряді де Голя, Антуан Піней, виступив із Незалежної партії, яка в новому французькому парляменті є другою найсильнішою групою, бо розпоряджає 132 мандатами. За причину його виступлення вважається його розбіжності з генеральним секретарем тієї партії Рожером Дюше. Незалежна партія — права, яка підтримувала від початку генерала де Голя. Проте внутрішні розбіжності стосуються політичної лінії — цілком правої, по лінії реакційних кіл, чи поміркованої, „середньої дороги", зближеної до поведення самого де Голя. Подібні гострі суперечки ведуться — за твердженням часописів — також в Унії для нової Республіки — найсильнішій парляментарній групі, яка розпоряджає 188 мандатами. Всі вони — де голлісти, але існує між ними дуже широкий вахляр поглядів, в якимсь тим труднище зорієнтуватися, бо більшість послів — це нові в політичному житті люди. Гадають, що керівні становища в новому парляменті таки будуть обсаджені давніми досвідченими парляментаристами з часів 4-ої Республики.

12,300,000 осіб дістануть збільшені пенсії вже від 1-го січня

Вашингтон. — Вже в січні 1959 року 12,300,000 чоловіків, жінок і дітей, які дістають пенсії з соціяльного забезпечення, дістануть автоматично збільшені пенсії, не потребуючи про це просити уряди соціяльного забезпечення. Збільшено ці пенсії пересічно на 7 відсотків в порівнанні з дотеперішніми. І так, робітник, який заробляв пересічно 50 долярів місячно і діставав по 30 дол. місячно емеритури, тепер діставатиме по 33 місячно; хто заробляв по 100 дол і діставав по 55 дол. — дістане по 59 дол.; 150 дол. (68.50 дол) — 73 дол.; 200 дол. (78.50 дол.) — 84 дол.; 250 дол. (88.50 дол.) — 95 дол.; 300 дол. (98.50 дол.) — 105 дол.; 350 дол. (108.50 дол.) — 116 дол. Подібно збільшені будуть і пенсії для жінок і дітей того робітника, який має право на емеритуру, якщо ті жінки будуть у віці 65-ох або принаймні 62-ох років, а діти у віці малоліття. Збільшені будуть також і вклади на соціяльне забезпечення з теперішніх 2 відсотків до 2.5 відсотка і від працедавців і від затруднених. В 1960 році вклади ці знову будуть збільшені до 3-ох відсотків і від працедавців і від робітників.

Генерал Тейлор про небезпеку малих воєн збоку СССР

Пасадена, Каліфорнія. — Шеф штабу армії генерал Максвелл Д. Тейлор в промові в Інституті Світових Проблем при Каліфорнійському університеті передбачав, що ЗДА мусітимуть вести малі війни, накинені СССР, і тому ця країна мусить і надалі втримувати свої збройні сили в такому стані, щоб кожної хвилини можна було відбити ворожу атаку, де б вона не появилася. Генерал Тейлор казав, що „обмежені війни" — це „такі конфлікти, в яких є поставлена на карту наша державна безпека". Від 1945 року вже було 17 ситуацій, які могли були викликати так звані малі війни, і до такої малої війни належали і бої в Кореї, які ще й досі не є закінчені миром, тільки перемир'ям. Коли СССР розбудував свою атомову і ракетову зброю — то це збільшилась небезпека малих воєн збоку Москви, як про це свідчить справа Берліну, найближчий пункт совєтської агресії.

Всеафриканська конференція у Ґані під знаком антикомунізму

Аккра. — В столиці Ґани Аккрі відкрилась в минулий понеділок Всеафриканська конференція народів, на яку прибуло кругло 200 делегатів, репрезентуючих 50 організацій з 50-ох африканських країн. Головою конференції обраний Тома Мбоя, голова Федерації праці в Кенії, один із чолових муринських діячів анти - комуністів. Велику промову на першому засіданні виголосив прем'єр Ґани д-р Кваме Нкрума, який перестерігав африканські народи перед „новими формами імперіялізму і колоніялізму". Він підкреслив, що вони „не конче мусять приходити з Европи", недвозначно вказавши на інтернаціональний та особливо китайський комунізм. Прем'єр Ґани виразно противиться теоріям і політиці президента З'єдиненої Арабської Республіки Нассера, осуджуючи насильницькі методи боротьби проти колоніялізму та за закріплювання здобутої свободи. Як демонстрації проти Нассера вважали також свідоме промовчання Нкрумаєм тез Бандунської азійсько - африканської конференції. Західні кореспонденти підкреслюють барвистість різнородної ноші делегатів на тої з'їзд.

Знайдено тіло вбитого сина видатного польського комуніста

Варшава. — У минулий вівторок 9-го грудня ц. р. знайдено випадково в старій скрині в пивниці одного дому тіло 16-річного сина Болеслава Пясецького, польського письменника й голови підтримуваної комуністичним режимом катол. організації „Пакс", наставленої на розколювання Католицької Церкви в Польщі. З уваги на дуже впливову і загально відому в Польщі особу батька, зникнення його малолітнього сина два роки тому наробило багато шуму і набрало політичного забарвлення. Востаннє молодого Пясецького бачили 21 січня 1957 року, як якісь два чоловіки приступили до нього на вулиці, коли він вийшов зі школи, виказались під поліційними виказками та від'їхали з ним автом. Після того слід за ним загинув. Арештовано шофера таксівки, що везла юнака і їх двох мужчин, але не доказано йому вини. Батько проголосив був нагороду 300,000 зл. (коло $12,000), але ніхто не зголосився. Загально вважають, що юнак впав жертвою політичних ворогів батька, які хотіли йому помститись. Болеслав Пясецький був перед війною заангажований у польському нео - фашистському русі і активно брав участь в антисемітській нагінці, але під час війни був учасником протинімецького резистансу та зв'язався з комуністами, від яких потім дістав монополь на видавництво церковних книг і продукцію та продаж церковних приладів, завдяки чому швидко став багатієм. — У тілі вбитого сина Пясецького був ніж, яким його пробито. Лікар ствердив, що смерть приїшла найменше пів року тому. Ця справа — найбільша сенсація у Варшаві.

В АМЕРИЦІ

● Губернатор Ню Йорку Аверелл Гарріман дозволив усім стейтовим урядовцям не працювати в п'ятницю 26-го грудня. Таким чином вони матимуть чотири вільні дні: 25, 26, 27 і 28 грудня. Президент Айзенгавер подібне зарядження видав у відношенні до федеральних урядовців.

● Губернатор стейту Ню Джерзі Роберт Б. Майнер відмовився сказати, чи прийме він у 1960 році номінацію демократів на сенатора ЗДА. В 1962 році скінчиться друга каденція Р. Майнера на становищі губернатора, і він згідно із стейтовою конституцією, не зможе втретє кандидувати на те саме становище. Дехто вважає, що Майнер є одним із демократичних кандидатів на президента в 1960 році.

● 22-річний Річард Джілєй і 16-річна Дороті Меновел із Портленду, Орегон, познайомилися і закохалися одне в одного. Але вже після другої зустрічі виявилось, що вони — брат і сестра. Десять років тому після смерті матері, їх роздали різні родини.

● Комісар пожежної сторожі в Ню Йорку остерігає проти встановлення різдвяних ялинок в готелях, театрах, ресторанах, крамницях і всіх тих будинках, в яких перебуває багато людей. Всіх мешканців Ню Йорку він закликає обходитися обережно з ялинками в своїх мешканнях.

● 81-річна Еллен Кіністо дістала від імігран. уряду наказ, виїхати протягом 2 тижнів до країни свого народження Финляндії, бо вона не має американського громадянства, хоч прожила в ЗДА 61 рік. Еллен Кіністо прибула до ЗДА в 1893 році і тут одружилася та повдовіла. Чотири роки тому вона виїхала до Финляндії, щоб опікуватися своїм хворим братом, а коли він помер, вернула до Полетту, Лонг Айленд, Н. Й., але — на туристичну візу.

● Управа міста Ню Йорку витрачає річно по 9 мільйонів долярів на утримування лімузин і інших пасажирських авт для своїх урядовців. 50% тих авт майже півроку стоїть без ужитку, але їх шофери дістають постійно платню. Окремий громадський комітет рекомендує зменшити число тих авт.

Літак знищив два доми і спричинив смерть 6-ох осіб

Норфолк, Вірджінія. — Газоліноналивний літак фльоти пробував приземлитися на чистому полі, коли побачив, що з неправильності в його моторах, але не всняв долетіти до запланованого місця, зачепив два мешкальні доми, які загорілися і спричинили смерть двох дітей пані Джозеф Тондора: 14-місячної Джозефіни і двотижневої Мишелін. Третя дівчина була в школі. Сусіди ледве стримали матір, яка кидалася до горіючої хати на рятунок дітей. В іншому домі, на щастя не було нікого, бо діти були в школі, їх батько в шпиталі, а мати при праці поза домом. Згинули й 4 члени залоги. Три особи були попечені. Цей танкер-літак мав доповняти пальне іншим літакам і тому він віз 18,000 фунтів газоліни. Він під час лету доповнив був пальне одному джетові, і коли пробував це зробити другому, завважив дефект своїх моторів і повідомив команду про приземлення у крайній необхідності. Батько згорілих дітей є капітаном фльоти і є тепер в службі на кораблі.

ОСПРАВУ МАДЯРЩИНИ РОЗГЛЯДАЮТЬ ЗНОВУ ОН

Об'єднані Нації. — На четвер 11 ц. м. передбачено в Політичній Комісії Об'єднаних Націй поновне розглядання ситуації на Мадярщині. Обрана свого часу Комісія для справ Мадярщини пропонує, щоб Генеральна Асамблея окремою резолюцією натаврувала екзекуцію кол. прем'єра Імре Надя, генерала Малетера й інших керівників мадярського повстання. Ці резолюції не мають ніякого практичного значення, лише моральне, пригадуючи, що „світ не забув Мадярщини" — кажуть пресові коментарі.

УКРАЇНСЬКА ХРОНІКА

● 90-річчя „Просвіти" відзначено врочистими сходинами у Филаделфії в неділю дня 7-го грудня ц. р. Сходини відбулися заходом Т-ва „Молода Просвіта" у Филаделфії під керівництвом голови — інж. Володимира Татомира. На програму сходин склалися промови проф. Вол. Мацькова, д-ра Вол. Пушкаря, п. В. Титаниця, проф. д-ра А. Княжинського. Доповідь про історію „Просвіти" виголосив дир. Володимир Дорошенко. Під час сходин була влаштована виставка книжок, календарів і видань „Просвіти".

● Д-р Лука Заболотний, видатний український діяч в Бразилії — член центральної управи Хліборобсько - Освітнього Союзу, редакційної колеґії „Хлібороб" і дирекції Кооперативного Хліборобського Банку помер 27-го вересня ц. р. від серцевого удару. Покійний, народжений 1901 року в селі Василівка, Харківської області, прибув до Бразилії перед 10 роками.

● Звичайні Загальні Збори Спортового Товариства „Україна" відбулися дня 16-го листопада ц. р. в Торонті (Канада). Після звітів дотеперішньої управи й одноголосного уділення абсолюторії обрано новий провід Т-ва, до якого увійшли: о-ти, Врублевський, як голова, і В. Куцій, д-р М. Давосир, М. Скурчинський, В. Добрянський, О. Стецьків, В. Кацій, В. Гуль, О. Гірняк — як члени. До Контрольної Комісії обрані: інж. І. Лучків, С. Рошко, М. Савка і до Товариського Суду — мгр. Кліш, С. Раєвський та Г. Ригайло.

● Загальні Збори Пластової Станиці в Торонті відбулися в неділю 23-го листопада ц. р. Нову станичну старшину очолив інж. Роман Голод. Заступниками станичного обрано Богдана Пендзея і Романа Вжесневського та з почесним Марту Хархаліс й Омеляна Хабурського.

● Панну Варвару Метрійко, 20-річну молоду українку, дочку п. Михайла Метрійка, з Бруклину, Н. Й., обрано дня 18-го листопада ц. р. на спеціяльному тижневому конкурсі, влаштованому журналом „Сандей" — „типовою американською дівчиною".

У СВІТІ

● Папа Іван XXIII уже п'яте від часу свого вибору в дні 28-го жовтня ц. р. виїхав поза мури Ватикану, щоб взяти участь в процесії і святкуванні на Пяцца ді Спанія, всередині і довкола церкви святої Марії, в честь Непорочного Зачаття. Статую Пречистої Діви здвигнено на тій площі за Папи Пія XI в пам'ять проголошення в 1870 році догми про Непорочне Зачаття. Великі маси народу вітали Папу на вулицях Риму.

● Амнестія в Югославії охопила 2,017 в'язнів, з чого звільнено цілком 839, а решті зменшено в'язничні кари. Між амнестованими нема Мілована Джіласа, засудженого в минулому році на 9 років в'язниці за написання і видання поза Югославією книжки „Нова кляса" з гострою критикою комуністичної системи. Загальна преса твердить, що прізвище Джіласа стояло на списку амнестованих, але Тіто його скреслив.

● В Англії військова поліція раз-у-раз має клопіт з фанатиками - пацифістами, які невеличкими групами демонструють біля американських і англійських ракетових баз. Минулої суботи в неділі така група з 50 осіб, чоловіків і жінок, дійсно намагалася вдертися на заборонений обшир бази недалеко Свафгему. Вони лягали на дорозі, спиняючи військові джіпи та вантажні авта і придумували всякі інші витівки. Пацифісти скаржаться, що поліціянти стягали їх за волосся з дороги і загнали в рів з болотом.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

2% ГОЛОСІВ ЗА КОМУНІСТІВ

Кожна акція викликає реакцію, і, якщо не брати цісї відомої правди під увагу в політичному плянуванні, то вона болюче мститься на авторах такої однобокої дії. Совєтський ультимат про перетворення західнього Берліну на здемілітаризоване і знєвтралізоване „вільне місто", проголошений саме в той день, коли в Америці відзначали День Подяки, приніс Совєтам уже дві немилі несподіванки: він зцементував західній світ і викликав демонстраційний вияв антисовєтських настроїв у тій частині світу, на якій Москві тепер найбільше залежить — в Німеччині, а зокрема в західньому Берліні.

Минулої неділі відбулися в західньому Берліні вибори до місцевого 133-членного сойму, який вибирає посадника, що є наче берлінським автономним прем'єром. З 1,760,000 зареєстрованих виборців голосувало 95%, і, за остаточним відрахунком голосів, комуністи дістали кругло 2% голосів. Докладний поділ мандатів покищо не відомий, бо 80 послів вибирається там у безпосередньому голосуванні, а 53 добавляється окремим партіям за пропорційною системою. Але відомо, що комуністи не дістали ні одного мандату. Ця поразка ще прикріша для комуністів тому, що берлінці, йдучи до виборчих домівок, вважали цим разом свій голос за відповідь Хрущову.

Очевидно, без офіційного проголошення з Москви було відомо, що вислід берлінських виборів не змінить становища совєтського уряду в справі Берліну, бо большевики ніколи не рахуються з волею народів, за винятком частинно настроїв і інтересів народу московського. У своїй минулотижневій промові в Сан Франсіско державний секретар Дж. Ф. Доллес пригадав, що ніде, ні в одному випадку, комуністи протягом останніх 40-ка років не прийшли до влади внаслідок свобідно висловленої волі народу. В жовтні 1917 року і під час „громадянської" війни, себто в процесі поярмлювання народів, що схопились були до волі з вибухом російської революції, говорилося про те, що червоні війська „на штиках" несуть і насаджують „диктатуру пролетаріяту". У 1944/45 р. р. комуністичний режим в нинішніх сателітних країнах насаджувано через обман коаліції з іншими партіями — інтригами та палатними революціями під охороною совєтських окупаційних армій. Проблема об'єднання Німеччини крутиться довкола принципу вільних виборів, від якого не хочуть відступити Аденауер і західні держави, але який рішуче відкидають Совєти. Бо ні Хрущов, ані його східньо-німецькі комуністичні союзники не мають найменшого сумніву, що у випадку вільних виборів у Німеччині чи в будь-якій іншій країні світу, де існує комуністичний режим, комуністична влада зникне за ніч.

Здвигнувши другу після американської найбільшу мілітарну силу, Совєти спираються на силі, як на єдиному чинникові своєї політики. І тому й Захід не може не рахуватись із цим реальним чинником. Безвихідність ситуації у тому, що неможливо поступатись шантажеві й відступати від принципів вільного світу, — водночас неможливо осягати з Совєтами компроміси, які не були б із шкодою для волі, добробуту і гідности людей. Тому в західньому Берліні соціял-демократи з-під стягу його відважного посадника Віллі Брандта спротивились напрямним свого партійного проводу з Західньої Німеччини і рішуче відкинули концепцію невтралізації та демілітаризації Берліну, знаючи, що в практиці вона означає формулу, яка уможливить Совєтам зліквідування всіх познак західньої демократії і повну совєтизацію найбільшого в центральній Европі міського обширу.

Совєти пропонують „конфедерацію двох Німеччин" з ґарантією збереження комуністичного режиму на терені нинішньої „суверенної" Східньої Німеччини. У такому штучному творі демократія Західньої Німеччини з її атмосферою волі, вільною господаркою, добробутом і культурою без поліційної цензури — була б атракцією. Але вона була б безборонна супроти совєтських дивізій, відтягнених на лінію Одри-Ніси, чи щонайдальше Висли.

Вислід виборів у Берліні є одним з найболючіших поличників для Москви. Він бо доказує відому правду, що чим хто краще знає большевизм, тим більше його засуджує і поборює. Крім того, чиж могла Москва в обставинах теперішньої холодної війни зазнати дошкульнішої поразки, як те, що вільні люди поважились її так суцільно відкинути, не зважаючи на те, що живуть на маленькому острові, оточеному з усіх боків совєтським морем? Тим то лекція берлінських виборів є для Москви дуже болюча і дуже грізна, бо з неї можуть скористати інші.

ДОБРИЙ ВИГЛЯД НА СТАБІЛЬНІСТЬ ЦІН

Економісти вже давно ствердили, що економіка ЗДА з кожним місяцем поліпшується, бо від літа значно збільшилась продукція і постійно зростають особисті прибутки населення, яке може купувати щораз більше товарів, підтримуючи цим оживлений рух в торгівлі.

Проте, економісти все ще побоюються інфляції, отого „пістряка на тілі економіки", що загрожує добробутові, знецінюючи ощадності її громадян та весь їх масток, оцінований долярами. У зв'язку з цим появилися різні поради, яким би то способом припинити інфляцію, яка не зменшувалася навіть під час економічної рецесії, бо ціни не переставали зростати.

Колишній голова економічних дорадників президента Айзенгавера, професор економіки Колумбійського університету Артур Бирнс пропонує, щоб Конґрес ухвалив законопроєкт про стабілізацію цін на товари і прийняв рухому податкову скалю, згідно з якою висота податків залежала б від економічної знижки чи звишки і автоматично змінювалася, залежно від господарського становища.

Президент Айзенгавер заявив, що він не допустить до того, щоб демократичний Конґрес занадто збільшував федеральні видатки, спричинюючи цим великі дефіцити в державному бюджеті та знецінюючи валюту.

Провідник демократичної більшости в Сенаті Линдон Б. Джансон заявив, що новий 86-ий Конґрес вестиме розважну фінансову політику і дбатиме про те, щоб не було заширокий відхилень („ножиць") у прибутках і видатках державної скарбниці.

Подібні заяви добре впливають на населення, яке заспокоюється і з більшим довір'ям ставиться до доляра, тим більше, що в попередніх трьох місяцях індекс цін на товари не збільшувався.

Визначні банкіри заявили представникові агенції Юнайтед Пресс Інтернешенел, що тепер є дуже добрі вигляди на стабілізацію доляра, тобто на стабільність цін в ЗДА. Про це мають свідчити такі факти:

1. Свідомість того, що в країні збільшилася і збільшується продукція;

2. Добрі вигляди в різних галузях промисловости не тільки ЗДА, але й вільного світу;

3. Низькі ціни на сільсько-господарські продукти, які в найближчому часі також не повинні збільшуватися;

4. Щораз глибша певність серед населення, що дальша інфляція вже не загрожує.

Довір'я до економіки країни видно ще з того, що населення радо купує державні цінні папери, внаслідок чого протягом останніх трьох місяців державна скарбниця дістала від громадян 7 більйонів долярів. Спричинилося до цього збільшення відсотків від державних позичок. Підвищення дисконта в банках федер. резерви теж загальмувало зріст інфляції, бо банки почали ощадніше брати гроші з федерального банку, побоюючись, що збільшення відсотків відстрашуватиме охотників до нових позичок.

Визначні банкіри твердять, що стабільність цін втримається на довший час, якщо уряд і Конґрес вестимуть здорову фінансову політику, якщо її підтримає Рада Федеральної Резерви, і якщо працедавці не підвищуватимуть цін, а робітники не жадатимуть більших платень.

Фінансисти вважають, що всі ці умови легко можуть бути здійснені, а тому всі сміливо можуть вірити в стабілізацію цін і відповідно діяти, стаючи таким чином співтворцями господарської стабільности.

Проте, як згадано на початку, економісти й фінансисти з великою обережністю ставляться до проблеми інфляції, узалежнюючи її від того, як в найближчому році діятиме в економічній ділянці 86-ий Конґрес. Голова Товариства Справедливого Життьового Забезпечення Джеймс Ф. Овтс, 4-го грудня промовляючи на зборах Торговельної Палати в Ню Йорку, закликав підприємців звертати увагу на політичну сцену, — терен особливо сприятливий для виникнення злоякісної інфляції. Треба дбати про те, — сказав Джеймс Овтс — щоб Конґрес конче старався осягнути збалянсований, або бодай дуже близький до збалянсованого, бюджет, зменшуючи федеральні видатки або збільшуючи податки.

15 визначних економістів, присутніх на цих зборах, твердили, що треба постійно дбати про те, щоб інфляція не підносила голови.

Професор Нюйоркського університету Дж. Бекман сказав: „Страх перед інфляцією в найближчому майбутньому сильно перебільшений і неоправданий". Економіст Моторової Компанії Форда, Джордж П. Гітчінґс, твердив, що новий контракт з робітниками цієї компанії, важний на три роки, може бути запорукою стабільности заробітків і цін. Економіст Мартин Гейнс гадає, що це немає твердої основи для економіки в найближчих роках, і тому конче треба виграти війну в боротьбі проти інфляції.

Перші бої в цій війні були переможні. Від уряду, Конґресу, підприємців, затруднених і всього громадянства залежить вирішна перемога.

ЖОВТИЙ ПІСОК ...

Жовтий пісок не посію
на білому камені,
Рано не встану сльозами
його поливать.
Осінь прийшла і шепоче
за вітром щодня мені:
— Він не вернувся, не треба,
не треба чекать . . . —

Жовтий пісок не сходжатиме
квіткою синьою,
Камінь барвінком хрещатим
не зможе укрить.
— Де ж ті квітки? —
Насміхається сніг
над калиною.
— Де ж ті надії? — питаю
холодну блакить.

ПАВЛО ФИЛИПОВИЧ

Проф. д-р О. Кульчицький

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПІД ОБСТРІЛОМ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ПРОПАҐАНДИ

„Голос мерців з імперіялістичної підворітні"

У „Радянській Україні" з 30 жовтня появилася під цим наголовком стаття, перейнята духом типової большевицької пропаґанди. Про цю типовість не говорять, а прямо кричать не тільки раз-у-раз повторюване слово „імперіялістичний", але й передусім наймічніші лайливі вирази, притаманні психологічному типові большевика. Вживати цих виразів без зайвої турботи про раціональні елементи дискусії (не зважаючи на псевдораціональний характер марксизму), це теж притаманність большевицької ментальности. Якщо, однак, відразу видно, хто і як бере слово в згаданій статті, щойно після довшого вступу довідуємося, кого і що ця пропаґанда бере під обстріл.

Приціл на Український Вільний Університет

Читаємо в статті: „Мова йде про виданий в Парижі збірник „вчених записок" т. зв. Вільного Українського Університету (є й такий) у Мюнхені. Збірник названо гучно: „Україна в рямках Східньої Европи". Тут опубліковано промови, статті і трактати, проголошені з трибуни в стінах вищої школи філософії при католицькому університеті в Лювені, яка проводила „тиждень по вивченню України". (До речі, добре розуміємо большевицьке здивування, що може бути „Вільний Український Університет", і хотіли б, щоб і читач статті на це здивування належно звернув увагу).

Далі наводиться наступне місце з передмови Ексцеленції Апостольського Адміністратора Ів. Бучка, як автор статті зазначає „архиспископа і голови ради „Вільного Українського Університету": „Вільний Український Університет виконує важливе завдання ознайомлення Заходу з українськими проблемами і робить це він на базі науки, отже об'єктивно".

За установою добачається далі в статті конкретні особи, і ось як вказується на них: „І не тільки одного Бучка знатимемо. Ми познайомимося з цілим виводком чистокровних українських буржуазних націоналістів з їх західньоевропейськими подвижниками в чорних реакційних справах, з „борцями" за „долю України". Це такі „знавці" української справи, як проф. І. Мірчук, Ж. Лєклерк, А. Шульгин, Р. Якимчук, Поль де Вішер, Л. Дупріс, М. Васильєв, Ф. Ґреґуар, А. Кульчицький, абат І. Лепкович.

Від прицілу до обстрілу

Від прицілу автор переходить до обстрілу, що ніяк не влучає в ціль, якщо в дискусії влучним обстрілом можна назвати тільки речеві закиди. Збірник УВУ має напевно свої недотягнення і хиби, але складається враження, що автор статті не вмів, не хотів чи не міг їх добачити. У довгій статті, у якій, як видно із особливо озлобленої наснаги лайок (це найкращий манометр зацікавлення большевицької пропаґанди), — не тільки поява збірника не легковажиться, але надається їй відповідне значення, — даремно чекаємо „діялектичного" переходу від кількости лайок до якости справжніх арґументів.

Пояснення явища просте: автор не міг критично розглядати збірника, бо для того треба було б представити читачеві те, що критикується. Треба подати до відома, про що і як говорили українські чи чужинецькі професори. Треба, напр., сказати, що проф. Лєклерк говорив про „вартість національностей", тему особливо немилу для совєтського марксиста. Не можна було згадати, що доповідь проф. Лєклерка підготувала теоретично краще розуміння тісї вартости, яку являє собою українська нація, як ланка поміж Сходом і Заходом, про що говорили проф. Мірчук і Шульгин. Треба було згадати, що оця ланка належить, однак, як у передмові сказав Апостольський Візитатор, до европейського Сходу, із наголошенням при тому прикметника „европейського". Якщо б про це в речевій полеміці згадалося, то не оставалося б ніякого місця для одинокого арґументу, до якого большевицька пропаґанда здібна, — для ославленого в логіці „арґументум ад гомінем". Для арґументу, що проф. Лєклерк не міг нічого путнього сказати, бо в українських справах він — іґнорант... Це, поперше, неправда, бо проф. Лєклерк, який довгими роками українською молоддю піклувався, добре із українськими справами ознайомлений, а подруге для антимарксистської оцінки „вартости національностей" такого знання справ якоїсь окресленої національности в засаді не потрібно.

Межі промовчання

Промовчання має, на щастя, свої межі, що виникають із самої конечности большевицької пропаґанди обвинувачувати, осуджувати, гудити, таврувати. Як-не-як, ці для большевицької пропаґанди притаманні чинності домагаються конечно якогось сформулювання вини, виявлення якогось проступку. Навіть найпримітивнішої полеміки не можна вести, не визначивши нехай тенденційно, нехай і їх викривляючи, якихсь ставлень противника. В нашому випадку треба було все ж таки сказати, що в Мюнхені існує Вільний Український Університет, що він вважає своїм завданням інформувати вільний світ про українські справи, що це завдання йому вдається, бо ж знайшов він партнера в бельгійській установі найбільшого в світі католицького університету. Треба було сказа-

(Закінчення на стор. 4-ій)

Роман Смаль-Стоцький

ПРОБЛЕМИ УКРАЇНОЗНАВСТВА В АМЕРИЦІ

(2)

Друга справа. Що українознавство чи то нашої вільної науки, чи то американської — творить цілість, на те вказує факт, що передусім наша зорганізована спільнота має його фінансувати і до неї йде заклик у справі катедри в Колумбії. Ось на тлі тісї цілости українознавства у вільному світі треба розглядати й ту саму катедру, її треба згармонізувати з потребами українознавства в ЗДА і в Европі, бо ж наша спільнота в ЗДА найбагатша з усіх українських еміґрацій і на неї в першу чергу лягають обов'язки за НТШ (Сарсель — ЕУ) і УВУ. Щойно в другій черзі лягають вони на нашу Канаду. Тільки конференція представників наших наукових організацій може встановити такий плян для нашого українознавства на наступне п'яти- чи десятиліття і визначити чергу всяким проєктам катедр.

Ось ця справа встановлення черги важливости всяких проєктів має основну вагу не тільки для розбудови нашого українознавства, а й для нашої визвольної боротьби. Бо наші матеріяльні засоби і в ЗДА і в Канаді не є необмежені. Вони є обмежені. В порівнянні з іншими зорганізованими спільнотами в ЗДА, ми навіть бідні з Національним Фондом: лише коло 100,000 долярів на всі потреби. Якщо взяти до уваги всі пожертви на наукові цілі, то в ЗДА вони не перевищують 15-20 тисяч дол. річно. Для ілюстрації жертвенности української спільноти в ЗДА, що має начислювати коло півтора мільйона, подаю факти: за приблизно 10 років існування пожертвувало на Наукове Товариство ім. Шевченка — по сто і більше долярів: 10 організацій та 42 особи! Тому підкреслюю: наші обмежені засоби вимагають обмеження проєктів і встановлення черги щодо їх невідкладности й важливости. Ті наші обмежені матеріяльні засоби — це зброя й амуніція нашої визвольної боротьби і їх треба якнайдоцільніше вживати.

Що є невідкладне, нагле й найважливіше для українознавства — це публікація праць — англійських і українських. Ще року 1953-го Наукове Товариство ім. Шевченка предложило Українському Конґресовому Комітетові Америки плян щодо англійського сектора. Знову звертаю увагу, що всякі пляни щодо англійських публікацій (історія, література, мова, економіка) вимагають фондів. Якщо їх розпочнемо ще цього року — висліди будуть щойно в 1961-62 або й 1963 році. Де взяти ці матеріяльні засоби? Негайно треба бодай 50,000 дол. для розпочаття праць!

З українських праць, готових до друку і зголошених в НТШ, вичислюю тільки найважливіші: проф. В. Січинського третій том Історії українського мистецтва „Українське малярство, графіка й різьба", стор. 200, великої чвірки формат, з 32 таблицями ілюстрацій; четвертий том „Українське ужиткове мистецтво" (Промислове і народне), стор 120, формат великої чвірки, з 40 таблицями ілюстрацій; Словник українських мистців (усіх часів і галузей), коло 3,500 гасел, 220 стор., формат великої чвірки, в українській і англійській мовах; Британці про Україну XVI-XIX стол., 140 стор., формат великої вісімки з 15 ілюстраціями; Збірник про гетьмана І. Мазепу, коло 200 стор., формат великої вісімки. Проф. Гр. Лужницький має готову фундаментальну працю „Історія українського театру", коло 500 стор., формат великої вісімки, з численними ілюстраціями. Проф. І. Княжинський має готову, давно ухвалену до друку працю „Дух Нації". Проф. П. Ковалів має такі готові праці: Лексичний фонд української літературної мови X-XIV ст., сторінок 360, формат великої вісімки; Основи української мови, 360 стор. великої вісімки; Мова й держава, 220 стор. великої вісімки. Славної пам'яти проф. А. Яковлів залишив том споминів і том про „Магдебурзьке право на Україні" (що його в скороченні видано німецькою мовою). Знаю, що декілька томів історичних праць мають отець С. Наґаєвський, проф. Оглоблин і проф. Стахів. Прецікаві спомини недавно померлого М. Ковалевського НТШ мусіло направити до приватного видавництва; і я маю том споминів з часів Союзу Визволення України та посольства УНР в Німеччині. В англійській мові зголошено менш шість томів праць з ділянки українознавства; закінчує також проф. Кононенко другий том праці про економічні взаємовідносини України й Московщини, а саме за большевицької доби. Це — коротенький перегляд, що УВАН з певністю міг би доповнити своїми зголошеними працями.

Так Колумбійська катедра має щойно розпочати плянування американського українознавства, а тут вступаємо в 1959 рік з коло 20 томами праць, вислідів попереднього плянування, готових до друку. Де взяти на них фонди? Це ж видаток коло 60 тисяч долярів, з яких повернеться тільки частина, бо наукові праці зиску в Америці не приносять.

Я добре розумію і проф. Л. Шанковського, і нашу молодь, і прошу, щоб вони мали добру волю зрозуміти горе української науки, НТШівські турботи за науку і мене, що є окремої думки в справі катедри і видатку 350,000 долярів. А проблему катедр Наукове Товариство ім. Шевченка пропонувало ще в 1953-ім році розв'язувати формою „візітинг професорс" — дешевше й доцільніше.

Ярослав Гриневич

КОЛИСЬ У ПІДЛЮТОМУ...

Весною дерева у Митрополичім городі в Львові обсипані білим і рожевим цвітом, ніби білими й рожевими хмаринками, стягнутими з неба. У цю пору катедра св. Юра мала теж весняний вигляд, а її стиль рококо зливався гармонійно з цвітучими деревами. Навіть Йов многострадальний, що його кам'яну постать, нагу, вкриту тільки довгим кам'яним волоссям, видно із печери під церковними сходами, — не виглядав у той час таким грізним, як звичайно. А святий Юр, що на коні намірився списом на смока-диявола, у весняному оточенні являвся веселим, шукаючим пригод лицарем.

Крізь вітражі церковних вікон падало на підлогу сонячне проміння і клало на неї плями фіолетові, зелені, сині й жовті. Підлога складалася з таких самих кам'яних плит, із яких побудовані були хідники у місті. Поруч церкви — мешкальні будинки, кладені з грубих мурів, стояли ніби середньовічна фортеця. В них лябіринт коридорів, дверей і сходів, в якому легко загубитися. В будинку панує маєстатична тиша. Тут живуть святоюрські достойники: прелати, мітрати, шамбеляни — у мітрах і фіолетах. Тут мешкають оо. Білецький, Чапельський, Войнаровський, Бачинський, Бобикевич, Мишковський, Куницький і ін. Деякі з них з родинами. Часом у святоюрських мурах знаходили захист незвичайні люди: політичні збігці із царської Росії по революції 1905 року. В р. 1922-му жив там поет Микола Вороний, що переклав пісню „Інтернаціонал" на українську мову. Бо доля людська буває химерна!

Фронтом до церкви стоїть митрополича палата, безпретенсійний, двоповерховий будинок. Тут мешкає Митрополит Андрей, — постать, яка являється у нас раз на століття.

•

Вліті мої батьки, з нами, у Підлютім, літній митрополичій резиденції в Карпатах. Ліворуч бігу ріки Лімниці, на леваді, огородженій смерековим живоплотом, мала церковця з кедрини, оподалік неї „біла палата", а там під лісом джерело сірчаної води. Сюди приїжджають хворі на милицях — і тут їх оставляють, вертаючись додому здорові. А далі, — за парканом, над потоком, стоїть „чорна палата", — там теж доми для лікуванців-жидів. Бо волею Митрополита є, щоб тут лікувались всі хворі без винятку.

Звичайно Митрополит другого дня по приїзді візитував запрошених гостей у „білій палаті". Ми яко-тако розташувались у мешканні, уставили дерев'яні меблі, прості й невибагливі, — ліжка з сінниками, наповненими свіжою соломою, і т. ін. Бо „біла палата" — це властиво не палата, а така собі простора хата зі стінами, біленими вапном, з дахом, вкритим ґонтами, — обабіч хати просторі веранди. Навколо тісї „палати" левада з пахучими травами, кілька овочевих дерев, — все це відгороджене смерековим живоплотом від гостинця, що веде рівнобіжно ріки Лімниці.

Батьки клопочуться: на чому посадити достойного гостя? Бо годі рискувати звичайним кріслом для його великої постаті. Батьки позичають фотель, мабуть і призначений для цісї цілі. Митрополит приходить, — при вході через двері похиляє свою голову. Розпитує, якою була подорож, чи без пригод, чи маємо які побажання. Нам, дітворі, дарує прегарні образки зі св. Землі, — і каже прийти до нього в митрополичу палату. Усміхнений, стискає руки батьків, нас гладить по головках.

Другого дня ми у його палаті, побудованій на узбіччі гори Лютої. Зараз, вище палати, лежали гранітні каменюки, що їх викинула колись вульканічна ерупція, і доступ на верх гори був утяжливий. Митрополичу палату побудував греко-католицький кардинал Сильвестер Сембратович. Вона з кедру, всередині прикрашена емблемами кардинальського достоїнства: кардинальським капелюхом, різьбленим на меблях і де-не-де на стінах. Від палати, в напрямі на Осмолоду, понад скелю Кіселяк над Лімницею вів плай імени кардинала Сембратовича. Другий плай вів у протилежнім напрямі — на Остодір, скелю Сокіл і село Ангелів.

Митрополита відвідували у Підлютім різні достойники, церковні, світські, військові. Тоді гостинцем переїжджали карети й повози і видно було парадні строї гостей. Сам же Митрополит був одягнений скромно, у монашій рясі — і тільки на урочисте свято чи у недільній Богослужбі являвся він у церкві в усій мальовничій красі митрополичої ношi.

Коли припинялась хвиля відвідин чужинцями Підлютого, ставало у нас знову тихо. Лише ріка Лімниця шуміла, — особливо тоді, коли падали дощі або спускали води, зібрані „за клявзою" на Брустурах. Повінь Лімниці була явищем грізним, і ми не раз мусіли, серед ночі, спаковувати речі, щоб втікати до митрополичої палати на горі.

У „білій палаті" мешкали святоюрські достойники з родинами і деякі світські гості. Якийсь час перебував тут інкоґніто священик з царської Росії, о. Варлаам. Згодом родини Чапельських і Бачинських поставили свої літниськові будинки обабіч ріки. В окремій хаті при гостинці мешкала родина Бережницьких зі Львова. У „чорній палаті", покладеній з дерева, мешкало звичайно вліті кілька родин поляків, Максимовичі, Солєські та ін. В окремих домах перебували жиди. Всі вони були гості Митрополита.

Денне життя матері було виповнене хатніми обов'язками супроти п'ятьох осіб. Лише вечером збирались ми всі на веранді на розмову і на співи. Співали пісні давні, сантиментальні: „Над Прутом у лузі", „Зеленая рута — жовтий цвіт", „Крилець — крилець". Панна Іванка Бачинська співала сопранове сольо, хтось деклямував. Над темними контурами гір стояв місяць, мерехтіли зорі, і все товариство на веранді було полонене романтичним настроєм.

Часом увечері ми ходили гуртом над Лімницю, до скелі Кіселяк. Тут розпалювали велику ватру, кругом якої танцювали й співали. До нас прилучувались мешканці Підлютого не-українці. Пізно вночі вертались попри забудовання лісничого Керницького додому.

Вдень молодь влаштовувала часто спортові змагання, в яких особливо відзначались брати Анатоль і Теодор Лукашевичі, Лев Глинка і Денис Керницький, пізніший учитель руханки в академічній гімназії у Львові.

На протилежнім боці ріки Лімниці, на камеральній стороні, стояли будинки державного лісничого Древоти. Пізніше там, у стіп гори Кузьмінець, побудовано захист Сестер Служебниць.

Надлісничим у митрополичих добрах був Ганущак, лісничим — Керницький, гаєвим — Кульман. Його дочка панна Мінця часто бувала у нашій церковці, хоч добре не розуміла відправи. Церковця була з кедрового дерева й пахла живицею. У великі свята і неділі Службу Божу відправляв тут Митрополит, у будні — святоюрські достойники. Тоді ми, учні, служили до Служби Божої. На Спаса свячено овочі. Це для нас учнів був знак, що зближається кінець ферій і що пора вертатись у Львів.

А там треба було ще раз прийти до Митрополита і, за його дозволом, заглянути в його сад, де вже визріли золотисті ренети і пахучі груші. Тих овочів набирали ми собі досхочу. Бо Митрополит любив дітвору. Маючи незвичайну пам'ять, він по роках пізнавав дітей уже як студентів чи дорослих громадян.

Таке трапилося мені, коли востаннє я був у нього в році 1943-му у Львові. Прикований до візочка, він усміхнувся, пригадуючи мене. А я з волоссям, припорошеним сивиною, маючи за собою вже шлях українського вояка — миттю докладно пригадав собі один епізод з Підлютого: як то він, Митрополит, завіз мене, замурзаного борівками, на ріку Лімницю „Під Буки" і там купав, — розпещеного хлопчака з довгим, кучерявим волоссям... Спомин відлетів, — у кімнаті залунав голос Митрополита: добрий, теплий голос, так добре знайомий усім, хто його будь-коли зустрічав.

ЇДЕМО, ЇДЕМО...

Написав: ...

Їдемо! Їдемо! Автомашинами!
Серце аж рветься за Волгу... За Дін...
Думка впивається мрій наших винами.
Линемо волі й пісням навздогін.
Номер на плечах закрили ми латою,
шапку без номера маєм нову,
В „брюках" підписаних хльоркою клятою
сам бриґадир вистриг діру.
Всі ми підстрижені, гладко підголені;
є в нас чуприна і вус замашний,
Чорним ячменем ми ситі; вдоволені
їдем додому, до жінки й дітей!
Всі ми вже сиві, пригноблені, зморщені;
ноги трясуться, шумить голова
В горлі щось душить, а пальці покорчені;
крутить в шлунку й зубів вже нема.

Їдемо хворі, розбиті, розковані;
в грудях сухоти, трахома в очах...
Їдем поламані, паралізовані;
знищила нас малярія й цинга.
Голодом зморені, збиті роботою,
їдем всі ситі, з хлібами в мішках;
Є в нас пропуклина, та ми з охотою
двигаєм куфри й мішки на плечах.
Їде й жіноцтво з набряклими жилами...
Всі рівноправні... Між ними салдат,
Їдуть, мов птиці з обтятими крилами...
Зганьблена честь матерів і дівчат.

Їдемо автами, раді новинами:
Сонце за хмарою пісню співа!
Авта загрузли в болоті, годинами
стогнуть мотори... Вже й день завмира.
Авта спинилися... Їдем підводами!
Думами линем до рідних Карпат...
Їдем снігами, весняними водами...
Серце аж рветься до знищених хат.
Їдем підводами сонно скрипучими.
Бризкає сніг і болото на шлях.
Бродимо в мріях лугами квітучими...
Їдемо раді з сльозами в очах.

Їдемо, їдемо всі до залізниці
з таборів різних з безмежних степів.
Їдемо валками, раді і злісні всі;
тисячів тьма реєстрових рабів.
Їдемо в місто з думками розбіжними;
між фабрики, між високі доми...
Нас зустрічають очима грабіжними
люди новітні й малі пацани.
Всі ми просвічені, сміло балакаєм:
„Куток червоний освіту нам дав!"
Всі ми дадакаєм, воткаєм, какаєм,
руський матюк нам язик обмотав.

Їдемо городом нами збудованим,
нами огріваним з шахт і лісів,
Їдемо городом нами годованим
із таборових пшеничних ланів.
Всі поспішаєм з клунками до поїзду,
всі проникаєм рухливу юрбу,
Ноги нам млють від довгого проїзду;
серце сміється... забуло журбу...
Їдемо поїздом довгоожиданим.
Їдем на Захід, за Волгу, за Дін...
Їдем вагоном вже давноневиданим.
Линемо сонцю й вітрам навздогін.

З Азії їдем пустинею дикою.
Їдемо без жалю до темних людей,
Але з ненавистю в серці великою
до гордих творців безбожних ідей.
Бог нам простить ту ненависть до злодія,
що грабить усіх нас, і душить, і б'є.
А для забави у масці добродія,
дарі і усмішки нам роздає.

Їдем додому в Европу заковану...
Серце здригається... Чути десь грім!
Їдем в Европу терором збичовану.
Думка вже бачить зруйнований дім.
Думка вже бачить всю землю розжарену,
і мільйони хрестів і могил,
Синяву неба обмиту, розхмарену —
і день воскреслий розкованих сил.

СПАССК, квітень 1955.

Вірш „Їдемо, їдемо" був прочитаний ред. Б. Кравцевим на літературному вечорі, влаштованому з нагоди першого з'їзду українських письменників у суботу, дня 6-го грудня ц. р., як теж приведений у його доповіді про „Сучасну літературну ситуацію в Україні" разом із іншими зразками української підпільної поезії. Вірш цей був написаний в квітні 1955 р. невідомим автором у місті Спаську на Сибірі під безпосереднім враженням повороту автора і соток інших в'язнів, що їх почали звільнювати з совєтських концентраційних таборів з початком 1955 року, і пересланий секретно за кордон та надрукований в „Українській Думці" з 15 серпня 1957.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Балтімор, Мд.

Листопадові Роковини

Українська громада міста Балтімору та околиць гідно відзначила святочною академією 40-ліття Листопадового Зриву 1918 року, яка відбулася з ініціятиви та заходами 14-го Відділу ООЧСУ, при активній участи місцевого Осередку СУМА ім. Першого Листопада та Відділу ОбВУА. Це свято відбулося в просторій залі оо. Редемптористів при Балтімор і Вулф вулицях. Велика заля була заповнена українським громадянством. Вступним словом п. К. Баб'як, голова Відд. ООЧСУ, відкрив святочну частину. Він зазначив, що 1958 рік, являється ювілейним роком, коли то в січні 1918 року в Києві було проголошено незалежну українську державу, а в листопаді того року у Львові проголошено самостійну Українську Народну Республіку. П. Баб'як зложив подяку всім тим, що своєю працею причинилися до звеличення цього національного свята, а саме: Осередкові СУМА за підготовку - виконання інсценізації, п. О. Мацюрак за фортепіяновий супровід хорові і солістові, п. Д. Барис за мистецьке оформлення сцени, всім хористам, а зокрема диригентові хорів Впр. о. радникові Василеві Соловієві за його невтомну працю та великий вклад праці для мистецького звеличення свята. Всч. о. В. Соловій крім цього зайнявся теж і підготовкою інсценізації. К. Баб'як привітав шанованого прелеґента, недавнього поворотця з сибірського заслання, п. д-ра Антона Княжинського, якого святочна громада привітала довготривалими оплесками.

Д-р А. Княжинський звернув увагу на те, що цей Листопад обходимо порозкидані по всьому світу, а різниться він від інших національних свят тим, що це є свято тріюмфу, нашої гордости. Як учасник визвольних змагань під час 1-ої світової війни, промовець бачив жахливі сцени. Прелеґент ствердив, що майбутнього бою, до якого приготовляється підпільна Україна, не програємо. Бій цей мусимо виграти. Та революційна Україна вимагає, щоб еміграція гідно репрезентувала українську націю, та працювала в тому напрямі, щоб день свободи України приспішити. За промову д-ра А. Княжинського, яка без сумніву не одного із присутніх духово збудувала, святочна громада нагородила бурхливими та невгаваючими оплесками.

В склад програми входили хорові точки, що їх виконали чоловічий хор 14-го Відд. ООЧСУ та жіночий, до якого входили жінки з різних місцевих організацій. Останній гарно виконав пісню про Львів, слова О. Селезінка, муз. І. Чумова — „На Підзамчі". Виконання було таке добре, що публіка домагалася повторення.

Чоловічий хор виконав наступні точки: „Над гори до хмар" — Січинський - Людкевич; „Львів, Львовом будеш" — Т. Курпіта - Я. Барнич; „Марш дивізії" — Лисяк-Садовський-Гнатишин; „Наш клич" Б. Лепкий - О. Залеський. Хор цей добре відомий нашій громаді, і цей черговий виступ не відрізнявся від всіх інших, себто всі точки були виконані бездоганно. На окреме признання заслуговує сольове виконання, що його відспівав відомий тенор п. Андрій Чорний, а саме „Спогад" — слова Я. Климовського, муз. М. Гентиша.

В програму святочної академії входили теж і декламації. Вдало віддекмямували В. Лесича „Мій Львів" — п. Б. Мельник та О. Бабія „Львів наш" — А. Радь. Належно б підкреслити декламацію „Наш дороговказ" С. Мусійчука, що її з чуттям продеклямувала п-а Д. Барис. Вона теж по-мистецьки удекорувала сцену, на якій виднів св. Юр та на загальному тлі Львівський ратуш, на якому пропам'ятного морозного ранку 1-го листопада 1918 свобідно повівав блакитно - жовтий український прапор, що рівночасно голосив про національну свободу українського народу.

До речі буде згадати і про останню точку святочної програми, а саме про інсценізацію д-ра Гр. Лужницького, який спеціяльно на це свято написав коротку сценку п. н. „В Головній Команді". Цю інсценізацію виконали члени місцевого Осередку СУМА. Виконавцями були: Ст. Поліщук, А. Ціздин, Г. Войтович, О. Сідляк, М. Вацлавів і юний сумівець Ремський.

Цікавою точкою свята був апель комбатантів місцевого ОбВУА. До апелю стало три ґенерації наших комбатантів. Коротким словом до присутніх звернувся голова Відділу майор П. Калиновський, зазначуючи, що тим апелем вшановується тих українських воїнів, що впали в боротьбі за ідеї, що їх видвигнув 1-ий Листопад, та вшановується і тих учасників визвольних змагань, що ще живуть між нами.

Це свято Листопаду, що відбулося 16-го листопада заслуговує на окреме відзначення не лише тому, що це сорокріччя Листопадового Зриву, але теж тому, що різнилося воно від попередніх своєю програмою, за що подбали ініціятори його, а в першу чергу згадуваний повище дириґент всч. о. радник В. Соловій. Бо так як сорок років тому український Львів був центром уваги, де рішалися важливі історичні події нашого народу, так же само й тут вся увага центрувалася біля нашого города Льва, який залишається все таки українським Львовом, бо Львів даний Богом нікому іншому тільки українському народові.

Свято розпочато співом американського а закінчено співом українського гимнів.

Слід ще згадати, що п. К. Баб'як виготовив був по-мистецькому програмки, на окладинці яких бачимо галузки червоної калини, в горішній частині напис „Листопадовий Зрив", внизу дата 1918 — 1958, а в центральній частині Церкву св. Юра та Львівський ратуш з прапором.

Чистий дохід із зібраних грошей призначено на українських інвалідів.

Т. Царик

Шикаґо, Ілл.

Святочне відкриття Українського Національного Музею

26-го жовтня ц. р. відбулося святочне відкриття УНМ в Шикаґо. Відкрив його д-р М. Сімнович із екз. директором Калеником Лисюком, і віддав українському громадянству до прилюдного відвідування.

Музей займає два поверхи у власнім домі і має два відділи: історичний (з добами: княжою, гетьманською та визвольними змаганнями XX стол.), народного мистецтва, відділ науковий, української історії, літератури. Окремі кімнати призначені основникам, д-рові М. Сіминовичові і п. Калениковi Лисюкові, що їх виповнили своїми дарами-експонатами. Осібне місце займають світлини основників і опікунів музею. Дальші приміщення займає бібліотека й архів.

По офіційнім відкриттю відбувся в авдиторії СУМА бенкет і концерт. Під час бенкету промовляли: член Управи Ю. Каменецький, який привітав присутніх, проф. Р. Смаль-Стоцький — голова Ради Опікунів, та п. Каленик Лисюк. Відчитано велике число привітів, надісланих з Америки і з різних країн. Присутня на бенкеті гостя з-поза Шикаґо, п-і Стецько, виголосила гарячий привіт, прийнятий бурхливими оплесками. В концертовій частині взяли участь солістки: п-і Бойко і п-і Костелина, танцювальна група п-і Шуть (СУМА) і хор СУМА під дир. проф. Плешкевича. Всі ці виступи прийняті рясними оплесками. На благо української культуру провели молитви о. Білецький і о. д-р М. Ваврик. Переведена збірка на розбудову Музею дала готівкою 2,500 дол., а деклараціями 300. По відкритті відвідало Музей 550 осіб.

УНМ

Професор Гарвардського університету Алекс Інкелес сказав у своєму викладі, що — всупереч загальноприйнятій опінії — чим вище стоїть людина на соціяльній драбині, тим більше вона сміється. Проф. Інкелес двердить, що це правило стосується в однаковій мірі мешканців південних і північних країв.

В пам'ять та на свіжу могилу
бл. п. ІРИНИ ЛУЦЬКОЇ
замість квітів складаємо зі зібраних $ 48.00,
на Українських Інвалідів — $ 20.00.
Дмитро ГОЛОВАТИЙ
Василь ФЕРЕНЦ
Володимир ГУМІНЕЦЬКИЙ
Максим ЧОРНІЙ, всі з Питсбурґа

В пам'ять та на свіжу могилу
бл. п. ІРИНИ ЛУЦЬКОЇ
складаємо — $ 10.00
на Наукове Товариство ім. Шевченка
Павло і Анна ШИПКУЛА з Питсбурґа

В пам'ять та на свіжу могилу
бл. п. ІРИНИ ЛУЦЬКОЇ
складаю — $ 10.00
на Наукове Товариство ім. Шевченка
Катерина БАГАН з Питсбурґа

В пам'ять та на свіжу могилу
бл. п. ІРИНИ ЛУЦЬКОЇ
складаю — $ 10.00
на Наукове Товариство ім. Шевченка
Остап МИСЬКІВ з Родиною з Аліквіпи

Українськиї Літературно-Мистецький Клюб Ню Йорк

З Літературно - Мистецького Клюбу в Ню Йорку повідомляють, що в п'ятницю, дня 12-го грудня ц. р., в приміщенні Клюбу молодий український піяніст Роман Рудницький виступить із концертом творів Баха. Цей концерт буде першим у серії чотирьох концертів архитворів для фортепіяну, що відбудуться заходом нюйоркського Українського Літературно-Мистецького Клюбу у днях 12 грудня ц. р. і 9 січня, 13 лютого і 13 березня 1959 року у Ню Йорку. Програму пояснюватиме д-р Антін Рудницький. Початок о год. 8-ій вечора.

Вступайте в члени УНСоюзу

СЕРДЕЧНО ДЯКУЄМО...

Олекса і Лідія Грищенки складають сердечну подяку організаторам недавньої мистецької виставки в Ню Йорку, а саме Голові Об'єднання Мистців Українців в Америці мистцеві С. Гординському і заступникові Голови ОМУА мистцеві С. Литвиненкові, Президентові Українського Інституту Америки п. В. Джусові і Директорові Інституту п. Ю. Ревасві, Панству Є. Сумикам і д-рові В. Гординському та всім відвідувачам виставки, що причинилися до її успіху.

Окрема подяка належиться від нас Редакції „Свободи" і її англомовному додатку за постійне інформування про виставку, яке стало підставою для інформацій всієї іншої української преси в широкому світі.

Вертаючись до Франції, ми незвичайно мило згадуємо всіх наших нових друзів, які показали нам Ню Йорк та українське культурне життя в ньому. Всім їм складаємо щире спасибі та, з нагоди недалеких Свят Різдва Христового, і Нового Року, бажання всього щастя і добра.

Ню Йорк, 8 грудня 1958.

Олекса і Лідія Грищенки

ПОДЯКА

З Волі Всевишнього
відійшов від нас у Вічність
дня 25-го листопада 1958 року,
НАШ НАЙДОРОЖЧИЙ МУЖ, БАТЬКО
І ДІДУСЬ,

Всч. о. ВАСИЛЬ СУШКО

Складаємо сердечну подяку Високопреосвященнішим Владикам — Митрополитові Константинові і Єпископові Йосифові за молитовну участь в дні Похорону, Високопреподобним і Всечесним Отцям — деканові А. Трешневському, Дм. Шулеві, Вас. Соловієві, Л. Дорошові, І. Лебедовичу, Мик. Старуховi, Вол. Ковалеві, Петрові Мельничукові і Ст. Готрі, за відслуження Божественної Заупокійної Служби Божої, Панахид і сумних Похоронів, Церковному Хорові під управою проф. Семоти і пп. Бойкові і Захаркові, за звеличення співами цих сумних Відправ і усім Знайомим і Незнайомим Приятелям за численну участь в Панахидах і Похоронах і за вислови співчуття в нашому горю.

Сердечно дякуємо о. пароховi П. Мельничукові, за поміч і розраду в днях нашого горя, як і пп. О. Хархалісові і д-рові Леміщці, за першу поміч в хвилині смерти.

Якнайщиріше дякуємо за пожертвовані Святі Служби Божі, квіти і пожертви на церкву св. Михаїла в Балтиморі і скитальців.

Дуже дякуємо п-ні М. Хархаліс, за труд в підготуванні сумної трапези і паням Д. Хариш і Валентині Луців, за щиру поміч їй в угощанні священиків і гостей під час трапези.

Просимо Милосердного Господа, щоб благословив Вас Усіх Своїми Ласками.

Горем прибиті:
МАРІЯ — дружина
ДІТИ і ВНУКИ

УКРАЇНСЬКИЙ ВІЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ПІД ОБСТРІЛОМ БОЛЬШЕВИЦЬКОЇ ПРОПАҐАНДИ

(Закінчення зі стор. 2)

ти, що йшло про насвітлення великої проблеми місця України у рямках европейського Сходу. Врешті, треба було навести хоч тільки деякі нехай, за автором, „абсурдальні" твердження деяких доповідачів. Наприклад, проф. Вішера, про те, що „юридичний статус мала тільки Українська Народна Республіка!"

І не тільки дечого в полеміці промовчати не можна, але ще й конче треба, якщо полеміка має когось переконати, концепціям противника протиставити власні ,а ті, „а контраріо" вказують на ставлення, що їх хотілось промовчати. Большевицька пропаґанда мусить говорити, у противенстві до „панів із українського університету", які, як пише автор „хотіли б бачити Україну одинокою на міжнародному роздоріжжі, яка блукала б манівцями", — про „український народ, щасливий і гордий тим, що він не одинокий", що „в нього є надійні (?) брати, які ніколи не віддадуть його на поталу ворогам..." Автор слушно у зв'язку із сказанним, завважує, що „це (тобто вибір між двома шляхами розвитку (із Европою або Росією) українського народу „не залежить від панів із українського університету..." Це правда, але від них і українського громадянства, що допомагає Українському Вільному Університетові, залежить чи збірник, як любенський, буде із-за браку матеріяльних засобів одноразовим явищем, чи, як думає і навіть твердить автор статті, одним із видань цілої постійної серії „вчених записок УВУ". Перебування ректора УВУ проф. І. Мірчука в ЗДА може і повинно дати українському громадянству нагоду призадуматись над розв'язкою всенаціональної проблеми дальшої дії УВУ по лінії, що виникає з аналізи статті, про яку мова.

Місія Українського Вільного Університету

У зв'язку з виступом ворога найкраще виявляється таким чином, поперше, одна із функцій УВУ, а подруге важливість і значення дії УВУ по лінії тієї функції. Якщо в загальній соціологічній площині функції університету, за німецьким соціологом Л. фон Візе, потрійні, і виявляються в науково-дослідчій праці, в селекції провідної інтелектуальної верстви суспільства та в ширенні наукових пізнань, — це ориганне завдання у формі актуальної наукової інформації чужинецькому світу про комплекс українських справ лягає своєю вагою передусім на Український Університет, найкраще своєю структурою (твердимо це на основі любенського досвіду) до цього достосовану установу. Виступ наших противників, який ми навели, на сто процентів підтверджує тезу про таке значення УВУ, яке дозволяє говорити про його місію. Чи зможе Український Вільний Університет продовжувати шлях, започаткований любенським збірником, чи відбудеться, напр., запроєктований, але з причини браку фондів відложений Український Тиждень на університеті в Мадриді, і чи стане він основою нового збірника про українські справи в еспанській мові, чи вийде збірник критичних підсумків наукової праці еміґрації, як відповідь вільної української науки на гучне святкування 40-ліття совєтсько-українських наукових надбань, — залежить в першій мірі від зрозуміння і підтримки українського громадянства, а щойно тоді від наполегливости професорського складу УВУ.

● **Японський прем'єр Нобосуке Кіші** і філіппінський президент Карльос Ґарчія оприлюднили наприкінці відвідин Ґарчії в Японії спільний комунікат, в якому м. і. Японія обіцяє допомогти своїми фондами у будові великої греблі недалеко столиці Філіппін Манілі і розбудові філіппінських залізниць. Карльос Ґарчія боровся проти Японії під час останньої світової війни в рядах філіппінських партизанів.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Т-во Дарахівщина, Відділ 275, повідомляє своїх членів, що Місячні збори відбудуться в суботу, 13 грудня, о год. 7-ій веч., в церков. залі при Сосекс і Ґрін Стр. Довгуючих членів прошу вирівняти вкладки, щоб можна виготовити фінансові книжки до звіту і численно прибути на збори. — В. Юрків, секретар.

НЮАРК, Н. Дж. — Т-во ім. Б. Хмельницького, Відділ 133, повідомляє своїх членів, що Річні збори відбудуться 13-го грудня 1958 р., в Українській Централі при 180 Вільям-Стр., о год. 8-ій вечора. На порядку дня: річні звіти і вибір Уряду на 1959 рік. Просимо вирівнати залеглі вкладки і прибути чисельно на збори. — Вол. Гвязда, пред.; Ів. Андрійчин, фін. секр.; Мих. Яблонський, рекор. секретар.

НЮ ЙОРК, Ню Йорк. — Місячні збори Б-ва св. Володимира, Відділ 130, відбудуться в суботу, 13-го грудня 1958 р., в приміщенні Українських Кат. Ветеранів при 33 Іст, 7-ма Стр. о год. 8-ій вечером. Порядок зборів: перечитання протоколу, звіт фін. секретаря, Контрольної Комісії, перечитання кореспонденції і біжучі справи. Перед зборами можна вплачувати членські вкладки. — І Малець, секретар.

НЮ ЙОРК, Ню Йорк. — Місячні збори Т-ва „Зоря", Відділ 69, відбудуться в суботу, 13-го грудня 1958 р., о год. 8 вечером в галі св. Юрія, заля ч. 5, при 33 Іст, 7-ма Стр. Це є послідні збори в біжучому році, тому просимо вирівнувати залеглі вкладки і прийти численно на збори. — Михайло Ликтей, секретар.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Т-во „Запорозька Січ", Відділ 251, повідомляє своїх членів, що Місячні збори відбудуться в неділю, 14-го грудня 1958 р., в церковній залі при В. 7-ій Стр. негайно по великій Службі Божій. Довжників просимо вирівняти залеглости найдальше до 20-го грудня, щоб уникнути суспензи. — Вас. Козир, предс.; Максим Задайний, рек. секр.; Вас. Яцишин, касир; Яр. Кравчук, фін. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во „Єдність", Відділ 163, подає до відома, що Місячні збори відбудуться в неділю 14-го грудня 1958 р., о год. 12-ій дня, в Горожанському Клюбі при Френклин Стр. Просимо про чисельну участь і точність. — М. Курко, предс.; Ст. Филик, фін. секр.; Дм. Мисько, рек. секр.

ШИКАҐО, Ілл. — Б-во св. Стефана, Відділ 221, повідомляє, що Місячні збори відбудуться в неділю, 14-го грудня 1958 р., о год. 12.30 по полудні, в Домі Відділів УНС при 841 Н. Вестерн Евню. На порядку дня справа 50-літнього Ювілею, що передбачений на 31-го січня 1959 р. Просимо про численну участь, про приєднування нових членів та про вирівнання залеглостей. — Ф. Васильовський, предс.; І. Михальцевич, касир; Т. Шпікула, секретар.

ЧЕСТЕР, Па. — Т-во ім Т. Шевченка, Відділ 156, повідомляє, що Річні збори відбудуться в неділю, 14-го грудня 1958 р., точно о 2-ій год. по полудні. в Громадськім Домі. На порядку дня: вибір Уряду на 1959 рік. Просимо про численну участь в зборах. — Н. Іщук, предс.; В. Трач, касир; В. Новак, секретар.

ПОНҐСТАВН, Огайо. — Т-во ім. Ольги Басараб, Відділ 348, повідомляє, що Місячні збори відбудуться в неділю, 14-го грудня 1958 року, в церковній залі, зараз по співаній Службі Божій. Просимо прийти на збори, як теж вирівнувати залеглости. — Марія Черніга, предс.; Марія Стахура, секретар.

ПОНҐСТАВН, Огайо. — Б-во св. Івана Хрестителя, Відд. 230, повідомляє, що Місячні збори відбудуться в неділю, 14 грудня 1958 року, о год. 3-ій по полудні у власній домівці при 914 Френклін Евню. Просимо вирівнувати залеглости і обов'язково прийти на збори. — М. Мушинський, предс.; П. Ліщак, секретар.

ТРОЙ, Ню Йорк. — Річні збори Б-ва св. о. Николая, Відділ 191, відбудуться в неділю, 14-го грудня 1958 р., по співаній Богослужбі, в Українському Домі 391 2-га Стр. На порядку дня: вибір Уряду на 1959 рік. — Н. Войко, предс.; Д. Петрецький, касир; В. Колодій, секретар.

БРИДЖПОРТ, Конн. — Т-во „Українська Січ", Відділ 59, повідомляє своїх членів, що Місячні збори відбудуться в неділю, 14-го грудня 1958 р., в УНДомі, під ч. 500, Галет- Стр., точно о год. 3.30 по полудні. Просимо вирівнати найдалі до 25 грудня залеглі вкладки, щоб можна було переслати розрахунки до УНСоюзу. Просимо про численну участь в зборах. — Управа.

НЮАРК, Н. Дж. — Річні збори Т-ва „Чорноморська Січ", Відділ 14, відбудуться в середу, 17-го грудня 1958 р., о год. 8-ій вечером, під ч. 508, 18-Евню в Січовім Домі. Просимо про численну участь в зборах, приєднування нових членів і вирівнання залеглих вкладок. — М. Васараб, предс.; М. Беків, касир; П. Отрок, секретар.

ФЕНІКСВІЛ, Па. — Річні збори Б-ва св. ап. Петра і Павла, Відділ 321, відбудуться в неділю, 14-го грудня 1958 р., в церковній залі, о год. 1-ій по полудні. На порядку дня: вибір Уряду на 1959 рік. Просимо про вирівнування залеглостей і численну участь в зборах. — Д. Чук, секретар.

Читайте українські книжки й газети, бо часте читання веде до просвіти, а просвіта — це сила!

Хіротонія єпископа Варлаама

(Закінчення зі стор. 1-шої)

жавного суду періоду УНР, б. старшини Корпусу Січових Стрільців, безпосереднього співробітника і дорадника бл. пам. Симона В. Петлюри та през. А. М. Лівицького, члена УНРади та заслуженого діяча в час українського державного будівництва в Україні і на еміґрації. Дальше слідували промови представника влади, представників румунської церкви і місцевих українських організацій. Врешті до слова прийшов нововисвячений Вадика і в словах сповнених великого хвилювання дякував за велику честь, яка його зустріла за вияви любови і пошани до нього. М. і. він пояснив, чому саме він обрав ім'я Варлаама: таке ім'я мав колись архимандрит Чернігова, якого за те, що поблагословив Наполеона в його поході на Москву, московський цар покарав засланням до Новгорода Сіверського і там він, позбавлений свого чину, помер в погорді і забутті, як звичайний дверник і дзвонар монастирської церкви... На закінчення промовив Владика Мстислав, а згодом хор Волн і солісти дали концерт пісень. В рямцях єпископських свячень, Митрополит відзначив митрою заслуженого 70-літнього душпастиря о. Козарійчука (з Буковини).

Айзенгавер за кращу контролю робітничих фондів
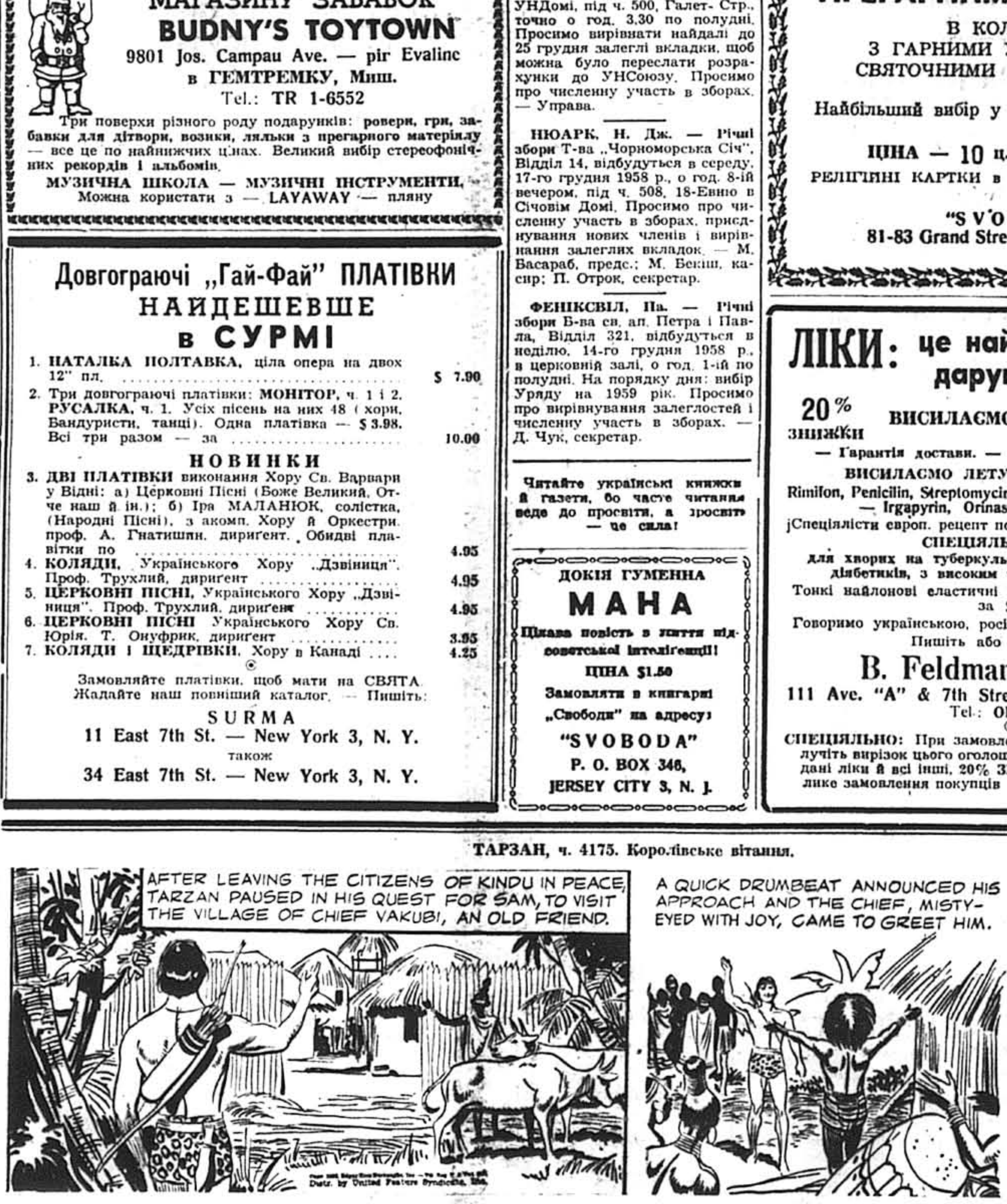
Ню Йорк. — Головний поштмайстер Артур Е. Соммерфілд промовляв на зборах Крайового Т-ва Продуцентів і сказав, що ,през. Айзенгавер буде пропонувати новий законопроєкт, який дозволяв би на кращу контролю добродійних робітничих фондів. Новий закон мав би „охороняти працюючий нарід і підприємців, великих і дрібних, проти визиску і корупції нерозбірливих у засобах продажних спілкових провідників". Соммерфілд сказав, що треба нового закону не тільки на те, щоб припинити „диктатуру" окремих провідників в робітничих організаціях, але також і на те, щоб робітничі організації не видавали своїх фондів на допомогу демократичних членів Конґресу. На думку Соммерфілда — це „юнійні боси" спричинили велику перемогу демократів у виборах 4-го листопада, і внаслідок цього „Америка стоїть над пропастю Конґресу, контрольованого робітничими провідниками.

РОЗШУКИ

Пошукую в старокраєвій справі, **МИХАЙЛА САНДАКА,** з села Стебник, Добромильського повіту; **НИКОЛАЯ МУРАЛЯ,** (Горбянського) і **МИХАЙЛА ГЕЛИЧАКА,** сина Стефана Обидва вони із села Бандрів, Ліського повіту. Хто знав би, про них, або вони самі, прошу негайно зголоситися на подану адресу:
Mr. M. GERIAK
917 — 6th Avenue N. E.
Calgary, Alberta, Canada

ФРЕДА КОГУТА,
родж. в місцевості Замочок (Zameczek), п.. Жовква, Львівська область. Виїхав із Зах. України 1913-14. року, мешкав у Брукліні, Ню Йорк (вулиця незнана), шукає братаниця:
Марія з Когутів КОВАЧОВА
мешкає в Gostyn
ul. Wojska Polskiego 62
Польща

ТАРЗАН, ч. 4175. Королівське вітання.

Залишивши мирних мешканців Кінду, Тарзан затримався під час своїх розшуків

Сема, щоб відвідати село свого давнього приятеля ватажка Векюбі.

Швидке биття барабанів повідомило про його прихід, а ватажок із радістю в очах вийшов його привітати.

Вітайте, бвана, — сказав Векюбі. — Пройшло багато місяців по небі, як востаннє були з нами... А мої люди шукали приводу до бенкету!